RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

LAUSUNTO

1984841

Pvm/Datum/Date 13.10.2025

Dnro/Dnr/DNo 5439/00.00.01.00.02/2025

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

MmV Ruokaviraston asiantuntijalausunto asiassa U 43/2025 vp

Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Tässä lausunnossa Ruokavirasto käsittelee ainoastaan EU:n lannoitevalmisteasetukseen esitettyjä muutoksia.

Ruokavirasto jakaa valtioneuvoston kirjelmässä esittämän näkemyksen lannoitevalmisteasetukseen esitettyjen muutosten kannatettavuudesta ja huomiot siitä, että komission ehdotukset tulee toteuttaa siten, että niistä ei aiheudu haittaa tai vaaraa ihmisten, eläinten tai kasvien terveydelle, turvallisuudelle tai ympäristölle ja että huolehditaan turvallisuuteen liittyvien tietojen saatavuudesta myös poikkeustapauksissa.

Ruokavirasto toimii EU:n lannoitevalmisteasetuksen ja kansallisen lannoitelain täytäntöönpanosta, noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä vastaavana viranomaisena. Ruokavirasto katsoo, että komission esitykset lannoitevalmisteasetuksen muutoksiksi edistävät uusien lannoitevalmisteiden saamista markkinoille CE-merkittyinä valmisteina sekä vähentävät talouden toimijoiden ja viranomaisten työtä ja kustannuksia.

REACH-rekisteröinti on raskas prosessi ja kevennetty malli on kannatettava, mutta tulee kuitenkin varmistaa, että se ei saa vaarantaa elintarvike- tai rehutuotannon tai maaperän, maaperäeliöstön tai ympäristön turvallisuutta. Kuten osassa muita jäsenmaita on katsottu, tulisi laajennettu REACH-rekisteröinti säilyttää ainakin tiettyjen erittäin vaarallisten aineiden, kuten pysyvien, biokertyvien ja myrkyllisten aineiden, sekä tiettyjen tuntemattomien biologisesti aktiivisten aineiden osalta. Näiden aineiden käytön seuranta lannoitevalmisteissa ja tarvittaessa niitä koskeva turvallisuuden arviointi taattaisiin rekisteröintimenettelyllä.

Tällä hetkellä lannoitevalmisteasetuksessa on sallittu vain muutaman mikro-organismin käyttö lannoitevalmisteen ainesosana. Tämä on johtanut siihen, että Suomeen tuodaan jäsenmaiden kansallisten säädösten mukaisia mikro-organismeja sisältäviä biostimulantteja vastavuoroisen tunnustamisen menettelyn kautta. Vastavuoroisen tunnustamisen menettelystä aiheutuu sekä talouden toimijoille että viranomaisille työtä ja kustannuksia. Vastavuoroisen menettelyn kautta markkinoille tuotavien

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

lannoitevalmisteiden rajoittamisen mahdollisuudet ovat toimivaltaiselle viranomaiselle vähäiset. Ruokavirasto voi estää tai rajoittaa toisen jäsenmaan vaatimusten mukaisen ja toisessa jäsenmaassa markkinoilla olevan tuotteen tuomista Suomeen vain turvallisuuteen liittyvin perustein.

Vastavuoroisen tunnustamisen kautta Suomeen tuotavien biostimulanttien vaikutusten arviointia ei ole tehty Suomen olosuhteissa. Tästä syystä niiden käyttöön liittyy epävarmuuksia niiden toimivuudesta. Biostimulantteja tuodaan nykyisin ammattikäyttöön ja näin ollen käyttäjä ottaa myös taloudellisen riskin niiden käytössä. Uusien mikro-organismien hyväksymisen helpottaminen EU lainsäädännössä yhdenmukaistaisi sisämarkkinoilla liikkuvien biostimulanttien vaatimuksia ja vastavuoroisen tunnustamisen kautta markkinoille saatettavien biostimulanttien määrä todennäköisesti vähenisi. Yhtenäisillä vaatimuksilla taataan myös käyttäjille varmuus siitä, että asianmukaiset testit niiden toimivuudesta on tehty myös kohdemaan olosuhteissa.

Ruokavirasto näkee tärkeäksi, että mikro-organismien arviointi tulee tehdä toimielimessä, jonka puolueettomuus on taattu ja jolla on vaadittava asiantuntemus arvioinnin tekemiseen.

Eläinperäisistä sivutuotteista valmistettujen lannoitevalmisteiden tuomisesta Suomen markkinoille on tullut ruokavirastoon useita kyselyitä. Tällä hetkellä ainoastaan lantatuotteiden markkinoille saattaminen CE-merkittynä lannoitevalmisteena on mahdollista ja muiden eläinperäisten tuotteiden osalta toimitaan kansallisen lannoitelain mukaisesti. Tämä aiheuttaa mm. sen, että jäteperäisiä raaka-aineita sisältävien lannoitevalmisteiden käytössä tulee huomioida jätelainsäädännön vaatimukset, kun taas CE-merkittyjen tuotteiden osalta valmisteiden jäteluonne on päättynyt. Komission esitys nopeuttaisi muiden eläinperäisen lannoitevalmisteiden saamista lannoitevalmisteasetukseen piiriin, mikä on Ruokaviraston näkemyksen mukaan erittäin tervetullut asia.

Ruokavirasto näkee, että digitaalisten merkintöjen käyttö helpottaa tuotteiden markkinoille saattamista ja tuotteiden tietojen saantia sekä tuotteiden käyttäjillä että viranomaisella.